

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติ t

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

df แทน ชั้นความเป็นอิสระ

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยทดสอบค่า t

3. ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดย ใช้ความถี่ประกอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด

ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 รายละเอียดดังตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 26

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.07	0.50	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	3.93	0.68	มาก
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.05	0.65	มาก
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.08	0.61	มาก
5	การส่งต่อนักเรียน	3.59	0.89	มาก
โดยภาพรวม		3.94	0.59	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.08$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.07$) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$) และ การส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.59$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.40	0.67	มาก
2	การศึกษาทำความเข้าใจเอกสารเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู	4.18	0.73	มาก
3	การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเก็บข้อมูลนักเรียน	4.04	0.67	มาก
4	การให้ข้อมูลนักเรียนแก่คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.96	0.80	มาก
5	การสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ	4.12	0.73	มาก
6	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนที่สนิท	4.37	0.77	มาก
7	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน	4.19	0.73	มาก
8	การแจ้งบุคคลภายนอกแก่โรงเรียนที่จะนำไปสู่การใช้สารเสพติดของนักเรียน	3.96	0.79	มาก
9	การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.89	0.81	มาก
10	การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	3.75	0.87	มาก
11	การประเมินผลในการดำเนินการรู้จักนักเรียน	3.92	0.81	มาก
โดยรวม		4.07	0.50	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนที่สนิท

($\bar{X} = 4.37$) และการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต้ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา คือ การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.89$) และการประเมินผลในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน ($\bar{X} = 3.92$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.05	0.77	มาก
2	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดระดับโรงเรียน	4.01	0.83	มาก
3	การรวบรวมข้อเสนอแนะในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	3.95	0.85	มาก
4	การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	3.89	0.91	มาก
5	การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดจากแบบ SDQ และระเบียบสะสม	4.06	0.85	มาก
6	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลเพื่อนนักเรียน	3.97	0.78	มาก
7	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู	4.11	0.78	มาก
8	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของผู้ปกครอง	3.90	0.53	มาก
9	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชนเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.59	0.93	มาก
10	การทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในระดับชั้นและระดับโรงเรียน	3.89	0.86	มาก
11	การประเมินผลการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับสารเสพติดแต่ละภาคเรียน	3.86	0.87	มาก
โดยรวม		3.93	0.68	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ

พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียน จากข้อมูลของครู ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด จากแบบ SDQ และระเบียบสะสม ($\bar{X} = 4.06$) และการศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมา คือ การประเมินผลการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับสารเสพติดแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.86$) และการทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในระดับชั้นและระดับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.89$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรมโฮมรูม	4.16	0.85	มาก
2	จัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู	3.93	0.93	มาก
3	การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	3.84	0.96	มาก
4	การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละชั้นเรียน	3.87	0.91	มาก
5	การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านสารเสพติด	4.00	0.89	มาก
6	การจัดนิทรรศการและบอร์ดเกี่ยวกับสารเสพติด	3.97	0.90	มาก
7	การแข่งขันกีฬาต่อต้านสารเสพติด	4.10	0.86	มาก
8	การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในการเรียนการสอนของครู	4.19	0.78	มาก
9	การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสารเสพติดของครูประจำชั้นและครูแนะแนว	4.11	0.79	มาก
10	การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง	4.27	0.76	มาก
11	การประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริมให้นักเรียนห่างไกลสารเสพติด	4.08	0.74	มาก
โดยรวม		4.05	0.65	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสารเสพติดของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.19$) และการให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรมโฮมรูม ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละระดับชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.87$) และจัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู ($\bar{X} = 3.93$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
 จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	จัดทำระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา	4.28	0.74	มาก
2	จัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม	4.25	0.76	มาก
3	เชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด	4.04	0.86	มาก
4	นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันสารเสพติดศึกษา ดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ	4.33	0.75	มาก
5	นำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญหรือร่วมพัฒนาชุมชน	4.14	0.74	มาก
6	จัดการแข่งขันทักษะด้านวิชาชีพ ศิลปะ และดนตรี แก่นักเรียน	4.03	0.77	มาก
7	ขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือชุมชนสนับสนุน กิจกรรมป้องกันและแก้ไขสารเสพติด	4.26	0.76	มาก
8	การให้ความร่วมมือตามหนังสือแจ้งเกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขสารเสพติดของหน่วยราชการหรือองค์กร เอกชนอื่น	4.00	0.84	มาก
9	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่และห่างไกล สารเสพติด	3.88	0.89	มาก
10	การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา	3.80	0.90	มาก
11	การประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข สารเสพติดของนักเรียน	3.87	0.82	มาก
โดยรวม		4.08	0.61	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ จัดทำระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) และขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือชุมชนสนับสนุนกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขสารเสพติด ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ จัดบรรยายภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกลสารเสพติด ($\bar{X} = 3.87$) และการประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขสารเสพติดของนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน	3.85	0.92	มาก
2	การส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในสถานศึกษา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง	3.63	0.99	มาก
3	การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติดยังหน่วยงานภายนอก	3.49	1.09	ปานกลาง
4	การส่งต่อกับสถานพยาบาล หรือสถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียนที่ติดยาเสพติด	3.50	1.14	ปานกลาง
5	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจับกุมผู้จำหน่ายสารเสพติดแก่นักเรียน	3.62	1.06	มาก
6	การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยาเสพติด	3.47	1.21	ปานกลาง
7	การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสารเสพติดในและนอกสถานศึกษา	3.41	1.23	ปานกลาง
8	การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดสารเสพติด	4.46	1.15	มาก
9	การสนับสนุนด้านงบประมาณ ยานยนต์ และบุคลากรในการส่งต่อนักเรียนของสถานศึกษา	3.52	1.14	มาก
10	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดยาเสพติด	3.74	0.99	มาก
11	การรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียนของสถานศึกษา	3.80	0.93	มาก
โดยรวม		3.59	0.89	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดสารเสพติด ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน ($\bar{X} = 3.85$) และการรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสารเสพติดในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยาเสพติด ($\bar{X} = 3.47$) และการวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติดยังหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 3.49$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวมและรายด้าน จำแนกเป็นรายข้อตามสถานภาพ

ด้าน	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	4.44	0.36	มาก	3.89	0.48	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	4.49	0.40	มาก	3.66	0.62	มาก
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.62	0.35	มากที่สุด	3.77	0.58	มาก
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.60	0.35	มากที่สุด	3.83	0.55	มาก
5	การส่งต่อนักเรียน	4.43	0.46	มาก	3.18	0.75	ปานกลาง
โดยรวม		4.52	0.30	มากที่สุด	3.67	0.48	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.62$) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.60$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.49$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.44$) และการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.43$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.89$) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 3.83$) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 3.77$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.66$) และการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.18$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกเป็นรายข้อ
 ตามสถานภาพ

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การจัดทำโครงการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.61	0.53	มากที่สุด	4.29	0.71	มาก
2	การศึกษาทำความเข้าใจเอกสาร เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู	4.51	0.56	มากที่สุด	4.02	0.76	มาก
3	การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเก็บข้อมูล นักเรียน	4.35	0.60	มาก	3.89	0.65	มาก
4	การให้ข้อมูลนักเรียนแก่ คณะกรรมการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.34	0.63	มาก	3.77	0.81	มาก
5	การสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูล นักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ	4.53	0.54	มากที่สุด	3.92	0.73	มาก
6	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจาก เพื่อนที่สนิท	4.65	0.54	มากที่สุด	4.23	0.82	มาก
7	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจาก ผู้ปกครองนักเรียน	4.52	0.52	มากที่สุด	4.03	0.75	มาก
8	การแจ้งบุคคลภายนอกแก่โรงเรียน ที่จะนำไปสู่การใช้สารเสพติดของ นักเรียน	4.44	0.63	มาก	3.73	0.76	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	4.26	0.61	มาก	3.71	0.83	มาก
10	การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติด จากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	4.23	0.66	มาก	3.51	0.88	มาก
11	การประเมินผลในการดำเนินงาน การรู้จักนักเรียน	4.39	0.57	มาก	3.70	0.82	มาก
โดยรวม		4.44	0.36	มาก	3.89	0.48	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เมื่อจำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนที่สนิท ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.61$) และการสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.26$) และการให้ข้อมูลนักเรียนแก่คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.34$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนที่สนิท ($\bar{X} = 4.23$) และการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุ๊ก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมา คือ การประเมินผลในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน ($\bar{X} = 3.70$) และการประสานงานข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.71$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อตามสถานภาพ

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.47	0.54	มาก	3.84	0.78	มาก
2	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติดระดับ โรงเรียน	4.43	0.60	มาก	3.80	0.85	มาก
3	การรวบรวมข้อเสนอแนะในการ คัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติด	4.51	0.60	มากที่สุด	3.68	0.83	มาก
4	การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูในการ คัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติด	4.37	0.62	มาก	3.66	0.94	มาก
5	การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติดจากแบบ SDQ และ ระเบียบสะสม	4.55	0.52	มากที่สุด	3.82	0.88	มาก
6	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูล เพื่อนนักเรียน	4.54	0.52	มากที่สุด	3.70	0.75	มาก
7	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู	4.62	0.51	มากที่สุด	3.86	0.76	มาก
8	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของ ผู้ปกครอง	4.51	0.56	มากที่สุด	3.60	0.77	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูล ผู้นำชุมชนเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4.33	0.57	มาก	3.23	0.85	ปานกลาง
10	การทำรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ในระดับชั้นและระดับโรงเรียน	4.52	0.52	มากที่สุด	3.58	0.83	
11	การประเมินผลการดำเนินงาน คัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับ สารเสพติดแต่ละภาคเรียน	4.53	0.51	มากที่สุด	3.54	0.83	มาก
โดยรวม		4.49	0.40	มาก	3.66	0.62	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน เมื่อ จำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดจากแบบ SDQ และระเบียบสะสม ($\bar{X} = 4.55$) และการคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลเพื่อนนักเรียน ($\bar{X} = 4.54$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครู ในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติด ($\bar{X} = 4.37$) และการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ เกี่ยวข้องกับสารเสพติดระดับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้าน การคัดกรองนักเรียนโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.84$) และการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดจากแบบ SDQ และระเบียบสะสม ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียน จากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา คือ การประเมินผลการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับสารเสพติดแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.54$) และการทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในระดับชั้นและระดับ โรงเรียน ($\bar{X} = 3.58$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อตามสถานภาพ

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การให้ความรู้ที่ต้องการ ในกิจกรรม โฮมรูม	4.71	0.51	มากที่สุด	3.90	0.86	มาก
2	จัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูม แก่ครู	4.47	0.68	มาก	3.66	0.92	มาก
3	การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน	4.54	0.58	มากที่สุด	3.50	0.93	ปานกลาง
4	การประเมินผลการจัดกิจกรรม โฮมรูมแต่ละชั้นเรียน	4.59	0.57	มากที่สุด	3.52	0.84	มาก
5	การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้าน สารเสพติด	4.60	0.53	มากที่สุด	3.71	0.89	มาก
6	การจัดนิทรรศการและบอร์ด เกี่ยวกับสารเสพติด	4.58	0.59	มากที่สุด	3.67	0.88	มาก
7	การแข่งขันกีฬาต่อต้านสารเสพติด	4.60	0.55	มากที่สุด	3.87	0.89	มาก
8	การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติดในการเรียนการสอน ของครู	4.70	0.46	มากที่สุด	3.93	0.80	มาก
9	การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น เกี่ยวกับสารเสพติดของครูประจำชั้น และครูแนะแนว	4.69	0.44	มากที่สุด	3.83	0.76	มาก
10	การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ กำลังใจและแก้ไขปัญหาพร้อมกับ ผู้ปกครอง	4.75	0.46	มากที่สุด	4.04	0.77	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
11	การประเมินผลการดำเนินงาน ส่งเสริมให้นักเรียนห่างไกล สารเสพติด	4.57	0.54	มากที่สุด	3.83	0.71	มาก
โดยรวม		4.62	0.35	มากที่สุด	3.77	0.58	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาพร้อมกับ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ การให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรมโฮมรูม ($\bar{X} = 4.71$) และ การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.70$) ส่วนรายข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ การจัด กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.54$) และการประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริม ให้นักเรียนห่างไกลสารเสพติด ($\bar{X} = 4.57$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการส่งเสริม นักเรียนโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 10 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาพร้อมกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 3.93$) และการให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรมโฮมรูม ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ การประเมินผลการจัดกิจกรรม โฮมรูมแต่ละชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.52$) และจัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ
 ตามสถานภาพ

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	จัดทำระเบียบข้อบังคับของ สถานศึกษา	4.68	0.49	มากที่สุด	4.08	0.77	มาก
2	จัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม	4.63	0.48	มากที่สุด	4.07	0.80	มาก
3	เชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติด	4.62	0.52	มากที่สุด	3.75	0.85	มาก
4	นำครูและนักเรียนแกนนำงาน ป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงาน สถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.16	0.81	มาก
5	นำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญ หรือร่วมพัฒนาชุมชน	4.54	0.54	มากที่สุด	3.95	0.76	มาก
6	จัดการแข่งขันทักษะด้านวิชาชีพ ศิลปะและดนตรีแก่นักเรียน	4.56	0.52	มากที่สุด	3.77	0.74	มาก
7	ขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือ ชุมชนสนับสนุนกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขสารเสพติด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.05	0.79	มาก
8	การให้ความร่วมมือตามหนังสือ แจ้งเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข สารเสพติดของหน่วยราชการหรือ องค์กรเอกชนอื่น	4.57	0.56	มากที่สุด	3.72	0.82	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกล สารเสพติด	4.57	0.52	มากที่สุด	3.54	0.84	มาก
10	การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในสถานศึกษา	4.50	0.54	มาก	3.46	0.85	ปานกลาง
11	การประเมินผลในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขสารเสพติดของ นักเรียน	4.48	0.52	มาก	3.59	0.77	มาก
โดยรวม		4.60	0.35	มากที่สุด	3.83	0.55	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไข นักเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือชุมชนสนับสนุนกิจกรรม ป้องกันและแก้ไขสารเสพติด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ จัดทำระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.68$) และนำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข สารเสพติดของนักเรียน ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) และนำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญหรือร่วมพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.54$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ จัดทำระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.08$) และจัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมา คือ จัดบรรยายกาศภายในโรงเรียนให้พร้อม นำอยู่ และห่างไกลสารเสพติด ($\bar{X} = 3.54$) และการประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขสารเสพติดของนักเรียน ($\bar{X} = 3.59$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อตามสถานภาพ

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูล นักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษา แต่ละห้องเรียน	4.54	0.60	มากที่สุด	3.52	0.86	มาก
2	การส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายใน สถานศึกษา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง	4.46	0.58	มาก	3.23	0.89	ปานกลาง
3	การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียน เพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติด ติดยังหน่วยงานภายนอก	4.34	0.66	มาก	3.08	1.01	ปานกลาง
4	การส่งต่อกับสถานพยาบาลหรือ สถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียน ที่ติดยาเสพติด	4.39	0.66	มาก	3.06	1.07	ปานกลาง
5	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจเพื่อจับกุมผู้จำหน่าย สารเสพติดแก่นักเรียน	4.45	0.65	มาก	3.22	0.99	ปานกลาง
6	การประสานกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยา เสพติด	4.38	0.74	มาก	3.03	1.14	ปานกลาง
7	การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ แก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัด สารเสพติดในและนอกสถานศึกษา	4.42	0.75	มาก	2.91	1.10	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร			ครูที่ปรึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
8	การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริม นักเรียนหลังการบำบัดสารเสพติด	4.37	0.69	มาก	3.01	1.06	ปานกลาง
9	การสนับสนุนด้านงบประมาณ ยานยนต์ และบุคลากรในการส่ง ต่อนักเรียนของสถานศึกษา	4.48	0.56	มาก	3.05	1.05	ปานกลาง
10	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน การส่งต่อนักเรียนที่ติดสารเสพติด	4.46	0.63	มาก	3.39	0.94	ปานกลาง
11	การรายงานและการเผยแพร่ผล การดำเนินงานป้องกันสารเสพติด นักเรียนของสถานศึกษา	4.56	0.56	มากที่สุด	3.44	0.86	ปานกลาง
โดยรวม		4.43	0.46	มาก	3.18	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน เมื่อ
จำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครู เป็นดังนี้

ฝ่ายบริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ด้านการส่งต่อนักเรียนโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ รายข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียน
ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียน เพื่อส่งต่อของ
ครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน ($\bar{X} = 4.54$) และการสนับสนุนด้านงบประมาณ ยานยนต์ และ
บุคลากรในการส่งต่อนักเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดสารเสพติดยังหน่วยงานภายนอก

($\bar{X} = 4.37$) และการประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดสารเสพติด ($\bar{X} = 4.38$)

ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการป้องกันและส่งต่อนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียน เพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมา คือ การรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) และการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดสารเสพติด ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเขียนเขียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสารเสพติดในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมา คือ การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดสารเสพติด ($\bar{X} = 3.01$) และการประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดสารเสพติด ($\bar{X} = 3.03$)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้าน	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	3.76	0.69	มาก	4.33	0.49	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	3.48	0.61	ปานกลาง	4.30	0.48	มาก
3	การส่งเสริมนักเรียน	3.64	0.60	มาก	4.38	0.47	มาก
4	การป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน	3.70	0.59	มาก	4.39	0.42	มาก
5	การส่งต่อนักเรียน	2.90	0.71	ปานกลาง	4.15	0.57	มาก
โดยรวม		3.50	0.47	ปานกลาง	4.31	0.39	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา
เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อ
ป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.76$) การป้องกัน
และแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 3.70$) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 3.64$) การคัดกรองนักเรียน
($\bar{X} = 3.48$) และการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 2.90$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อ
ป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การป้องกัน
และแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.39$) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.38$) การรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.33$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.30$) และการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.15$)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ
 ตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การจัดทำโครงการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.23	0.77	มาก	4.53	0.53	มากที่สุด
2	การศึกษาทำความเข้าใจเอกสาร เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู	3.91	0.82	มาก	4.40	0.55	มาก
3	การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเก็บข้อมูล นักเรียน	3.75	0.63	มาก	4.40	0.56	มาก
4	การให้ข้อมูลนักเรียนแก่ คณะกรรมการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	3.66	0.87	มาก	4.19	0.65	มาก
5	การสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูล นักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ	3.86	0.77	มาก	4.32	0.63	มาก
6	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจาก เพื่อนที่สนิท	4.09	0.89	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
7	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน จากผู้ปกครองนักเรียน	3.85	0.77	มาก	4.47	0.54	มาก
8	การแจ้งบุคคลภายนอกแก่โรงเรียน ที่จะนำไปสู่การใช้สารเสพติดของ นักเรียน	3.59	0.78	มาก	4.26	0.67	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	3.52	0.87	มาก	4.20	0.62	มาก
10	การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติด จากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	3.33	0.85	ปานกลาง	4.09	0.75	มาก
11	การประเมินผลในการดำเนินงาน การรู้จักนักเรียน	3.54	0.84	มาก	4.24	0.64	มาก
โดยรวม		3.76	0.69	มาก	4.33	0.49	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อ
ป้องกันสารเสพติดด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับ
ปานกลาง จำนวน 1 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนที่สนิท ($\bar{X} = 4.09$)
และการศึกษาทำความเข้าใจเอกสารเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ($\bar{X} = 3.91$)
ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก
ตู้เกม ร้านขายยา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมา คือ การประสานงาน
ข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.52$) และการประเมินผล
ในการดำเนินงานการรู้จัก นักเรียน ($\bar{X} = 3.54$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเรียน จากเพื่อนที่สนิท ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$) และการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.47$) ส่วนรายข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ การให้ข้อมูลนักเรียน แก่คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และการประสานงานข้อมูลนักเรียน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.20$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ
 ตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.68	0.76	มาก	4.35	0.63	มาก
2	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติดระดับ โรงเรียน	3.58	0.83	มาก	4.36	0.65	มาก
3	การรวบรวมข้อเสนอแนะใน การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้อง กับสารเสพติด	3.47	0.82	ปานกลาง	4.34	0.67	มาก
4	การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูใน การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติด	3.46	0.98	ปานกลาง	4.24	0.66	มาก
5	การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติดจากแบบ SDQ และ ระเบียบสะสม	3.65	0.93	มาก	4.39	0.61	มาก
6	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูล เพื่อนนักเรียน	3.52	0.76	มาก	4.33	0.59	มาก
7	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูล ของครู	3.70	0.78	มาก	4.44	0.58	มาก
8	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของ ผู้ปกครอง	3.42	0.77	ปานกลาง	4.29	0.65	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูล ผู้นำชุมชนเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.02	0.83	ปานกลาง	4.04	0.73	มาก
10	การทำรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ในระดับชั้นและระดับโรงเรียน	3.40	0.82	ปานกลาง	4.28	0.68	มาก
11	การประเมินผลการดำเนินงาน คัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับ สารเสพติดแต่ละภาคเรียน	3.36	0.84	ปานกลาง	4.27	0.67	มาก
โดยรวม		3.48	0.61	ปานกลาง	4.30	0.48	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.68$) และการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดจากแบบ SDQ และระเบียบสะสม ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.02$)

รองลงมา คือ การประเมินผลการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับสารเสพติดแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.36$) และการทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในระดับชั้น และระดับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.40$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดระดับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.36$) และการศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ($\bar{X} = 4.24$) และการประเมินผลการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับสารเสพติดแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ
ตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรม โฮมรูม	3.75	0.93	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
2	จัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูม แก่ครู	3.47	0.98	ปานกลาง	4.30	0.69	มาก
3	การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน	3.29	0.96	ปานกลาง	4.29	0.70	มาก
4	การประเมินผลการจัดกิจกรรม โฮมรูมแต่ละชั้นเรียน	3.38	0.81	ปานกลาง	4.28	0.79	มาก
5	การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้าน สารเสพติด	3.58	0.95	มาก	4.34	0.66	มาก
6	การจัดนิทรรศการและบอร์ด เกี่ยวกับสารเสพติด	3.55	0.93	มาก	4.31	0.72	มาก
7	การแข่งขันกีฬาต่อต้านสารเสพติด	3.79	0.95	มาก	4.37	0.69	มาก
8	การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติดในการเรียนการสอน ของครู	3.87	0.87	มาก	4.44	0.62	มาก
9	การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น เกี่ยวกับสารเสพติดของครูประจำ ชั้นและครูแนะแนว	3.72	0.83	มาก	4.43	0.59	มาก

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
10	การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ กำลังใจและแก้ไขปัญหาร่วมกับ ผู้ปกครอง	3.94	0.82	มาก	4.54	0.57	มากที่สุด
11	การประเมินผลการดำเนินงาน ส่งเสริมให้นักเรียนห่างไกล สารเสพติด	3.75	0.75	มาก	4.33	0.63	มาก
โดยรวม		3.64	0.60	มาก	4.38	0.47	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด ในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 3 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้กำลังใจ และแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติดในการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 3.87$) และการแข่งขันกีฬาต่อต้านสารเสพติด ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมา คือ การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละระดับชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.38$) และจัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู ($\bar{X} = 3.47$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงาน เพื่อ ป้องกันสารเสพติดด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อและปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จำนวน 9 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไข
ปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ การให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรมโฮมรูม
($\bar{X} = 4.51$) และการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.44$)
ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละระดับชั้นเรียน
($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.29$) และการจัด
นิทรรศการและบอร์ดเกี่ยวกับสารเสพติด ($\bar{X} = 4.31$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียน
 จำแนกเป็นรายชื่อตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	จัดทำระเบียบข้อบังคับของ สถานศึกษา	4.02	0.84	มาก	4.48	0.58	มาก
2	จัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม	3.95	0.86	มาก	4.49	0.57	มาก
3	เชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติด	3.62	0.91	มาก	4.38	0.64	มาก
4	นำครูและนักเรียนแกนนำงาน ป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงาน สถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ	4.09	0.89	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด
5	นำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญ หรือร่วมพัฒนาชุมชน	3.85	0.81	มาก	4.37	0.60	มาก
6	จัดการแข่งขันทักษะด้านวิชาชีพ ศิลปะและดนตรีแก่นักเรียน	3.65	0.80	มาก	4.34	0.58	มาก
7	ขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือ ชุมชนสนับสนุนกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขสารเสพติด	3.92	0.85	มาก	4.54	0.55	มากที่สุด
8	การให้ความร่วมมือตามหนังสือแจ้ง เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข สารเสพติดของหน่วยราชการหรือ องค์กรเอกชนอื่น	3.54	0.87	มาก	4.38	0.60	มาก

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
9	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกล สารเสพติด	3.35	0.89	ปานกลาง	4.31	0.62	มาก
10	การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในสถานศึกษา	3.94	0.82	มาก	4.54	0.57	มากที่สุด
11	การประเมินผลในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขสารเสพติดของ นักเรียน	3.75	0.75	มาก	4.33	0.63	มาก
โดยรวม		3.64	0.60	มาก	4.38	0.47	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไข
นักเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน
เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ และปฏิบัติ
อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำครูและนักเรียนแกนนำ
งานป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ จัดทำ
ระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.02$) และจัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม
($\bar{X} = 3.95$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา
($\bar{X} = 3.30$) รองลงมา คือ จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกล
สารเสพติด ($\bar{X} = 3.35$) และการประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขสารเสพติด
ของนักเรียน ($\bar{X} = 3.40$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขอบริจาคเงินและปัจจัย จากครูหรือชุมชนสนับสนุนกิจกรรมป้องกันและแก้ไขสารเสพติด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันสารเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.53$) และจัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ การประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขสารเสพติดของนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$) และจัดบรรยายภายในโรงเรียนให้र्मรึ้น น้าอยู่ และห่างไกลสารเสพติด ($\bar{X} = 4.31$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด
 ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ
 ตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
1	การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูล นักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษา แต่ละห้องเรียน	3.31	0.88	ปานกลาง	4.29	0.69	มาก
2	การส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายใน สถานศึกษา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง	2.98	0.84	ปานกลาง	4.16	0.77	มาก
3	การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียน เพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติด ติดยังหน่วยงานภายนอก	2.80	1.02	ปานกลาง	4.05	0.76	มาก
4	การส่งต่อกับสถานพยาบาล หรือ สถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียน ที่ติดยาเสพติด	2.68	1.00	ปานกลาง	4.16	0.71	มาก
5	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจเพื่อจับกุมผู้จำหน่ายสารเสพติด แก่นักเรียน	2.93	1.00	ปานกลาง	4.19	0.71	มาก
6	การประสานกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยา เสพติด	2.72	1.00	ปานกลาง	4.08	0.84	มาก
7	การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่ นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสารเสพติด ในและนอกสถานศึกษา	2.61	1.10	ปานกลาง	4.06	0.89	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
8	การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริม นักเรียนหลังการบำบัดสารเสพติด	2.73	1.09	ปานกลาง	4.04	0.81	มาก
9	การสนับสนุนด้านงบประมาณ ยานยนต์และบุคลากรในการส่งต่อ นักเรียนของสถานศึกษา	2.77	1.05	ปานกลาง	4.13	0.81	มาก
10	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน การส่งต่อนักเรียนที่ติดสารเสพติด	3.12	0.96	ปานกลาง	4.23	0.58	มาก
11	การรายงานและการเผยแพร่ผล การดำเนินงานป้องกันสารเสพติด นักเรียนของสถานศึกษา	3.24	0.87	ปานกลาง	4.26	0.71	มาก
โดยรวม		2.90	0.71	ปานกลาง	4.15	0.57	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ระดับการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นดังนี้

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการส่งต่อนักเรียนโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา คือ การรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.24$) และการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดสารเสพติด ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสารเสพติดในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.61$) รองลงมา คือ การส่งต่อกับสถานพยาบาล

หรือสถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียนที่ติดยาเสพติด ($\bar{X} = 2.68$) และการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดยาเสพติด ($\bar{X} = 2.72$)

ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดด้านการส่งต่อนักเรียนโดยรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 11 ข้อ รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ การรายงานและการเผยแพร่ผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดนักเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) และการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดยาเสพติด ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดยาเสพติด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติดยังหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.05$) และการเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพและในขนาดสถานศึกษาต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 27 และตารางที่ 28

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกัน

การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ฝ่ายบริหาร		ครูที่ปรึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.44	0.36	3.89	0.48	10.41*
2. การคัดกรองนักเรียน	4.49	0.40	3.66	0.62	13.56*
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.62	0.35	3.77	0.58	15.48*
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.60	0.35	3.83	0.55	14.43*
5. การส่งต่อนักเรียน	4.43	0.46	3.18	0.75	17.80*
โดยรวม	4.52	0.30	3.67	0.48	18.39*

ค่าทดสอบ t (ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) เท่ากับ 1.65 (df = 288)

จากตารางที่ 27 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดโดยรวมและรายด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยฝ่ายบริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดปฏิบัติมากกว่าครูที่ปรึกษา

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษาต่างกัน

การดำเนินงาน เพื่อป้องกันสารเสพติด	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.76	0.69	4.33	0.49	10.13*
2. การคัดกรองนักเรียน	3.48	0.61	4.30	0.48	12.57*
3. การส่งเสริมนักเรียน	3.64	0.60	4.38	0.47	11.23*
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	3.70	0.59	4.39	0.42	11.27*
5. การส่งต่อนักเรียน	2.90	0.71	4.15	0.57	16.22*
โดยรวม	3.50	0.47	4.31	0.39	15.92*

ค่าทดสอบ t (ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) เท่ากับ 1.65 (df = 288)

จากตารางที่ 28 พบว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
เพื่อป้องกันสารเสพติดโดยรวมและรายด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง
นักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน และการส่งต่อนักเรียน
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการดำเนินงาน
เพื่อป้องกันสารเสพติดปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติด

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปเป็นความดีดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา
ช่วงชั้นที่ 3-4

ด้าน	ปัญหา	แนวทางแก้ไข	จำนวน (คน)
1. การรู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล	1.1 ขาดข้อมูลนักเรียนจาก ผู้ปกครองนักเรียนที่ทำงาน ในต่างจังหวัด	ควรมีการจัดส่งหนังสือลงทะเบียน และมีการโทรศัพท์เพื่อขอข้อมูล เพิ่มเติมจากผู้ปกครอง	36
	1.2 ขาดการแจ้งบุคคล ภายนอกแก่โรงเรียนเพื่อ ให้ข้อมูลด้านการใช้ สารเสพติดของนักเรียน	ควรมีการขอให้ผู้นำชุมชนประกาศ ผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านเพื่อขอ ความร่วมมือให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สารเสพติดหรือปัญหาเสี่ยงอื่น ๆ ของ นักเรียนจากชาวบ้านหรือชุมชน	24
	1.3 ขาดข้อมูลเกี่ยวกับ สารเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุก ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและ เครื่องดื่ม	โรงเรียนควรชี้แจงและขอข้อมูล นักเรียนที่มาร่วมดื่ม รวมทั้ง ขอความร่วมมือในการป้องกัน สารเสพติดกับชุมชนต่าง ๆ	19
	1.4 นักเรียนปิดบังข้อมูล ส่วนตัว เพราะกลัวครู เปิดเผยข้อมูล	ควรฝึกอบรมเทคนิคการเก็บรวบรวม ข้อมูลนักเรียนทั้งแบบ SDQ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ระเบียบ สะสม เพื่อลดความเครียดและได้ ข้อมูลหลากหลาย และครูควรสร้าง ความเชื่อมั่นแก่นักเรียนในการเก็บ ข้อมูลเป็นความลับ	11

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ด้าน	ปัญหา	แนวทางแก้ไข	จำนวน (คน)
2. การคัดกรอง นักเรียน	2.1 ขาดความรู้ความ เข้าใจในการคัดกรอง นักเรียนจากแบบ SDQ ระเบียบสะสมและข้อมูล จากผู้ปกครองและชุมชน	ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ ครูที่ปรึกษา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ ข้อมูลและคัดกรองนักเรียนจำแนก เป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยงร่วมกัน เพื่อการแปลผลที่เที่ยงตรง	42
	2.2 ขาดคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ และ เก็บรวบรวมข้อมูล	ควรขอรับบริจาคงบประมาณจัดซื้อ จากสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า เพื่อนำมาวิเคราะห์ การเก็บรวบรวม และงานปกครองอื่น	33
	2.3 ขาดข้อมูลจากผู้นำ ชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข เพื่อการคัด กรองนักเรียน	ควรขอหนังสือจากนายอำเภอเพื่อ ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล เป็นกรณีพิเศษแก่โรงเรียนจาก เจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงาน	21
	2.4 ครูมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาในการคัด กรองนักเรียนอย่าง ละเอียด	โรงเรียนควรพัฒนา โปรแกรมสำเร็จ รูปคอมพิวเตอร์สำหรับวิเคราะห์ ข้อมูลคัดกรองนักเรียน และทำสรุปรู ปรเล่มรวมนักเรียนแต่ละห้องส่งต่อ ครูที่ปรึกษาในปีต่อไปเพื่อลดภาระงาน	10
3. การส่งเสริม นักเรียน	3.1 ขาดงบประมาณ สำหรับการจัดกิจกรรม ทางไกลสารเสพติดและ หลีกเลี่ยงการติดเฮดส์	ควรมีการขอรับบริจาคจาก ผู้ปกครองหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของรางวัลและอุปกรณ์ แข่งขันกีฬาต่าง ๆ	40

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ด้าน	ปัญหา	แนวทางแก้ไข	จำนวน (คน)
3. การส่งเสริม นักเรียน (ต่อ)	3.2 ขาดครูชุมชนหรือ ครูสอนกิจกรรมเพื่อ ห่างไกล สารเสพติดที่นักเรียน สนใจ เช่น งานจักสาน การนวดแผนไทย กีฬา มวยไทย	ควรมีการขอความอนุเคราะห์จาก ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมา ช่วยสอนหรือขอความอนุเคราะห์ วิทยากรจากโรงเรียนสารพัดช่างเพื่อ สอนวิชาชีพที่นักเรียนสนใจ รวมทั้ง นักเรียนที่มีความสามารถสอนเพื่อน โดยครูคอยดูแลช่วยเหลือ	32
	3.3 นักเรียนยังไม่เห็น ความสำคัญในกิจกรรม อบรมพัฒนาจิตที่ โรงเรียนจัดให้	ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองและ นักเรียนก่อนจัดกิจกรรม เช่น เข้าค่ายอบรมพัฒนาจิต เพื่อสร้างความเข้าใจและจัดหา งบประมาณให้นักเรียน เพื่อ ลดภาระของนักเรียน	14
4. การป้องกัน และแก้ไข ปัญหานักเรียน	4.1 ขาดการก่อตั้งชมรม นักเรียนสนใจเพื่อดำเนิน กิจกรรมให้ห่างไกลจาก สารเสพติดและเอดส์	ควรจัดตั้งชมรมที่นักเรียนสนใจอย่าง หลากหลาย เช่น ชมรมเพื่อนเดือน เพื่อน ชมรมพัฒนาจิต ชมรมรักกีฬา ชมรมทางวิชาการอื่น ๆ	32
	4.2 ขาดงบประมาณ สำหรับการสำรวจหา สารเสพติดในปัสสาวะ นักเรียน	โรงเรียนควรขอรับน้ำยาเคมีจาก สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหรือ จังหวัดเพื่อนำมาตรวจหาสารเสพติด ในปัสสาวะนักเรียนแต่ละภาคเรียน	23
	4.3 ขาดสถานที่และ บุคลากรสำหรับกิจกรรม อบรมพัฒนาจิตแก่ นักเรียน	ควรขอความอนุเคราะห์จากวัดและ วิทยากรพระสงฆ์เพื่อจัดกิจกรรม อบรมพัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ แก่นักเรียนในช่วงเดือนธันวาคม	17

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ด้าน	ปัญหา	แนวทางแก้ไข	จำนวน (คน)
4. การป้องกัน และแก้ไข ปัญหา นักเรียน(ต่อ)	4.4 ขาดการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ สารเสพติดและเอดส์ ที่ต่อเนื่อง	ควรมีการจัดรายการเสียงตามสาย ในช่วงตอนเช้าและพักกลางวัน การติดโปสเตอร์หรือแผ่นพับ ให้ความรู้ การจัดนิทรรศการและ เดินรณรงค์ต่อต้านสารเสพติดหรือ วันเอดส์โลกที่หมุนเวียนและต่อเนื่อง	12
5. การส่งต่อ นักเรียน	5.1 ไม่มีข้อมูลด้านสถานที่ใน การบำบัดรักษานักเรียน ที่ติด สารเสพติด	ควรมีการติดต่อศูนย์ป้องกันสาร เสพติดของจังหวัดเพื่อประสานกับ โรงพยาบาล และวัดที่ทำการบำบัด รักษาแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง	47
	5.2 ขาดงบประมาณสำหรับ การส่งนักเรียนเพื่อบำบัด รักษาการติดสารเสพติดและ ปัญหาด้านสุขภาพจิต	ควรขอรับความช่วยเหลือจาก โรงพยาบาลอำเภอด้านยานพาหนะ และบุคลากร เพื่อรับส่งนักเรียน ที่ส่งเข้าบำบัดรักษา	39
	5.3 ขาดความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ในการส่งต่อนักเรียนเพื่อ บำบัดรักษา	ควรจัดประชุมชี้แจงระบบการส่งต่อ ที่ชัดเจนต่อครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความ ร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่อง	25
	5.4 ขาดการส่งต่อภายใน สถานศึกษาที่จริงจัง เพื่อบำบัดรักษาเบื้องต้น	ควรจัดระบบข้อมูลและติดตาม การส่งต่อที่ชัดเจนภายในระหว่าง ครูที่ปรึกษาไปยังงานอนามัย งานแนะแนว งานปกครอง และ การส่งต่อระหว่างครูที่ปรึกษา ในแต่ละปีการศึกษา	12

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อป้องกัน
 สารเสพติดในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
 ที่สำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาสำคัญคือ ขาดข้อมูลนักเรียนจาก
 ผู้ปกครองนักเรียนที่ทำงานในต่างจังหวัด แนวทางแก้ไข โรงเรียนควรจัดส่งหนังสือลงทะเบียน
 และการโทรศัพท์เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง

ด้านการคัดกรองนักเรียน ปัญหาสูงสุดคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดกรอง
 นักเรียนจากแบบ SDQ ระเบียบสะสม และข้อมูลจากผู้ปกครองและชุมชน แนวทางแก้ไข
 โรงเรียนควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ครูประจำชั้น เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและคัดกรอง
 นักเรียนจำแนกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ปัญหาสำคัญคือ ขาดงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม
 ห่างไกลสารเสพติดหลีกเลี่ยงการติดเฮดส์ แนวทางแก้ไข โรงเรียนควรขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง
 หรือหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของรางวัลและอุปกรณ์แข่งขันกีฬาต่าง ๆ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ปัญหาสำคัญคือ ขาดการก่อตั้งชมรม
 ที่นักเรียนสนใจเพื่อดำเนินกิจกรรมให้ห่างไกลจากสารเสพติดและเฮดส์ แนวทางแก้ไข โรงเรียน
 ควรจัดตั้งชมรมที่นักเรียนสนใจอย่างหลากหลาย เช่น ชมรมเพื่อนเตือนเพื่อน ชมรมพัฒนาจิต
 ชมรมรักกีฬา ชมรมทางวิชาการอื่น ๆ

ด้านการส่งต่อนักเรียน ปัญหาสำคัญคือ ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนด้านสถานที่ในการบำบัด
 รักษานักเรียนที่ติดสารเสพติด แนวทางแก้ไข โรงเรียนควรติดต่อศูนย์ป้องกันสารเสพติดของจังหวัด
 เพื่อประสานกับโรงพยาบาล และวัดที่ทำการบำบัดรักษาแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง